

AALBORG UNIVERSITET

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Dekanssekretariatet

Dokument dato: 07-11-2018

Dokumentansvarlig: Lasse Panny Pedersen

Sagsnr.: 2018-503-00016

Retningslinjer for fremme af god videnskabelig praksis ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet

Indeværende retningslinjer er godkendt af Akademisk Råd ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (herafter SUND), Aalborg Universitet (herefter AAU) på møde den 7. november 2018 og træder i kraft herfra.

Formål og afgrænsning

Som følge af Lov nr. 383 af 26/04/2017 om videnskabelig uredelighed m.v.¹ har AAU gennemført en reorganisering af praksisudvalgsstrukturen på AAU. Hermed opdeles ansvaret for henholdsvis fremme af god videnskabelig praksis og for behandling af sager om tvivlsom forskningspraksis og indledende behandling af sager om videnskabelig uredelighed mellem akademisk råd ved det pågældende hovedområde og AAU praksisudvalget². Den videre behandling af sager om videnskabelig uredelig varetages af det nationale Nævn for videnskabelig uredelighed.

Indeværende retningslinjer omhandler udelukkende fremme af god videnskabelig praksis ved SUND, AAU. Spørgsmål vedrørende behandling af sager om tvivlsom forskningspraksis og indledende behandling af sager om videnskabelig uredelighed henvises til AAU Praksisudvalget³.

Formålet med retningslinjer for fremme af god videnskabelig praksis er:

- at fremme god videnskabelig praksis
- at forebygge at der sker brud på god videnskabelig praksis på baggrund af manglende viden eller kendskab til gældende regler på området

Retningslinjerne er gældende for alle videnskabelige medarbejdere, ph.d.-studerende (ansatte såvel som indskrevne), adjungerede professorer samt doktorander og æresdoktorer ved SUND, AAU. Studerende er ikke omfattet af disse retningslinjer⁴.

Retningslinjerne indeholder følgende afsnit:

1. Indledning og definitioner
2. Generelle indsatser for fremme af god videnskabelig praksis
3. Særlige forhold i forbindelse med ph.d.- og doktorafhandlinger

¹ [Lov nr. 383 af 26/04/2017 om videnskabelig uredelighed m.v.](#)

² [Reorganisering af praksisudvalgsstruktur på AAU](#)

³ [AAU Praksisudvalg](#)

⁴ Gældende regler for studerende findes på: <http://www.plagiat.aau.dk/regler/>.

1. Indledning og definitioner

SUND definerer god videnskabelig praksis som forskningspraksis udført i overensstemmelse med *Det danske kodeks for integritet i forskning*⁵, anerkendte internationale erklæringer⁶ og nationale og internationale etiske standarder inden for sundhedsvidenskabelig forskning⁷.

Det danske kodeks for integritet i forskning indeholder tre grundlæggende principper for integritet i forskning: ærlighed, gennemsigtighed og ansvarlighed. Disse principper sætter standarden og er rammesættende for al forskning ved SUND, AAU.

Derudover sker en løbende udvikling og afklaring af god videnskabelig praksis via drøftelser og afgørelser i AAU Praksisudvalget. Fakultetet vil derfor mindst en gang årligt tage indeværende retningslinjer op til drøftelse og overvejelse på baggrund af AAU Praksisudvalgets drøftelser og afgørelser.

For at sikre at fakultetets forskere til enhver tid lever op til ovenstående har fakultetet kontinuerligt fokus på fremme af god videnskabelig praksis via udbredelse af kendskab til kodekset og nyeste praksis på området.

2. Generelle indsatser for fremme af god videnskabelig praksis

For at fremme god videnskabelig praksis arbejder SUND inden for to fokusområder:

- Udbredelse af et kendskab til aktuelle og gældende regler til alle medarbejdere
- Almen italesættelse af god videnskabelig praksis eks. i diverse mødefora

Via fokusområderne sigter SUND mod at opbygge en forskningskultur baseret på viden, åbenhed og dialog i forhold til god videnskabelig praksis. Kulturen skal understøtte refleksion over egen praksis hos den enkelte forsker og mulighed for dialog om emnet med kolleger i forskningsgruppen, instituttet og fakultetet.

Inden for fokusområderne har SUND iværksat følgende indsatser:

2.1 Etablering af samlet hjemmeside vedrørende god videnskabelig praksis på SUND

For at sikre nem adgang til opdaterede informationer og henvisning til eksterne kilder etablerer SUND én samlet hjemmeside, som *one-point-of-entry* for alle, der søger information om god videnskabelig praksis. Kendskabet til hjemmesiden sikres via tydelige henvisninger på institutternes og forskerskolens hjemmesider og intranet samt via information til nye medarbejdere.

2.2 Udbredelse af kendskab til de overordnede principper i *Det danske kodeks for integritet i forskning*

Det danske kodeks for integritet i forskning er grundlaget for god videnskabelig praksis. Det er derfor afgørende, at fakultetets videnskabelige medarbejdere har kendskab til kodekset og særligt de grundlæggende principper. SUND vil arbejde for at udbrede kendskabet til kodekset. I den forbindelse henvises til kodekset i sin fulde længde samt til en 1-sides sammenfatning udarbejdet af ministeriet.

2.3 Online kursus i god videnskabelig praksis for fakultetets VIP'er

For at sikre kendskab til kodekset og praksis inden for god videnskabelig praksis skal alle videnskabelige medarbejdere ved fakultetet gennemføre et internt online kursus. Kurset fører deltagerne igennem de væsentligste elementer inden for god videnskabelig praksis. Kurset er obligatorisk for alle videnskabelige medarbejdere ved fakultet, som skal gennemføre kurset inden for 3 måneder fra kurset annoncering. Alle nyanstattede forskere skal gennemføre kurset inden for 3 måneder fra deres tiltrædelse.

Medarbejderne skal gennemføre kurset én gang. Ved væsentlige ændringer i kodeks, lovgivning eller lignende opdateres kurset og en gentagelse af kurset vil være nødvendigt.

⁵ [Den danske kodeks for integritet i forskning](#) (2014)

⁶ Herunder [Singapore erklæringen](#) (2010) og [Montreal erklæringen](#) (2013)

⁷ Herunder [Den Nationale Videnskabetiske Komité](#)

2.4 Italesættelse af god videnskabelig praksis i forskningsgrupperne

Forskningsorganiseringen er styrket i forbindelse med etableringen af forskningsgrupper på SUND. Hver forskningsgruppe ledes af en forskningsgruppeleder, som bliver central i forbindelse med kommunikationen til forskerne. For at sikre italesættelse af kodeks og den nyeste praksis inden for god videnskabelig praksis italesættes emnet på fællesmøde med forskningsgruppelederne én gang årligt.

2.5 Årlig afrapportering fra AAU Praksisudvalget i SUND akademisk råd

AAU Praksisudvalget behandler løbende sager vedr. mulige brud på god videnskabelig praksis. For at sikre kendskab til den fastlagte praksis på baggrund af praksisudvalgets drøftelser og afgørelser kommer afrapportering på behandlede sager fra AAU Praksisudvalget

2.6. Digital plagiatscreening

SUND benytter sig af digital plagiatscreening i forbindelse med sager, hvor der er mistanke om brud på god videnskabelig praksis i form af plagiering. Formålet med screeningen er at afdække, hvorvidt der er sammenfald i indholdet af et videnskabeligt arbejde og egne eller andres allerede publicerede tekster.

2.7. Præcisering af institutlederens ansvar

Det er institutlederens ansvar, at nye medarbejdere informeres om retningslinjer for fremme af god videnskabelig praksis, og at emnet god videnskabelig praksis gøres til genstand for drøftelser i relevante mødefora.

3. Særlige forhold i forbindelse med ph.d.- og doktorafhandlinger

Ph.d.-⁸ og doktor-bekendtgørelserne⁹ stiller krav om, at det i indleverede afhandlinger gøres klart, hvilke arbejder, der er udført i samarbejde med andre, og for så vidt angår doktorafhandlinger tillige, hvilke dele af afhandlingen som tidligere er blevet bedømt¹⁰, og hvorledes afhandlingen i forhold hertil kan siges at bringe videnskaben væsentligt videre. God videnskabelig praksis inkluderer i denne forbindelse brugen af medfattererklæringer samt anvendelse af korrekt kildehenvisning til egne tidligere bedømte eller publicerede videnskabelige værker, og grove brud herpå vil følgelig være at anse for videnskabelig uredelighed.

Yderligere er der følgende indsatser inden for ph.d. og doktor

3.1 Obligatorisk ph.d.-kursus i forskningsintegritet

Alle ph.d. studerende skal gennemføre et obligatorisk ph.d.-kursus i videnskabelig metodik og god videnskabelig praksis inden for sundhedsvidenskabelig forskning. Kurset udbydes af forskerskolen.

3.2 Pligterklæring om overholdelse af god videnskabelig praksis.

Ph.d. studerende og doktorrander skal ved indlevering af en afhandling ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet skrive under på, at afhandlingen så vidt vides er udfærdiget i overensstemmelse med god videnskabelig praksis på området, og at forfatteren er bekendt med og accepterer, at konstatering af plagiering og lignende grove brud på god videnskabelig praksis vil forhindre tildelingen af ph.d.- eller doktorgraden og eventuelt bevirke fratagelse af en allerede tildelt grad.

3.3 Indlevering af afhandlinger i elektronisk format

Samtlige ph.d.- og doktorafhandlinger, der indleveres til bedømmelse ved AAU, skal indleveres i et på forhånd godkendt elektronisk format. Ph.d.-afhandlingerne indleveres via PURE, og doktorafhandlinger indleveres i elektronisk form til AAU Ph.d.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1039 af 27. august 2013 om ph.d.-uddannelsen ved universiteterne.

⁹ Bekendtgørelse nr. 750 af 14. august 1996 om doktorgrader.

¹⁰ "Tidligere bedømte arbejder" defineres herved som "forskningsresultater [...], der tidligere har dannet grundlag for, at der i Danmark eller i udlandet er tildelt [forfatteren] en akademisk grad, eller er positivt bedømt som prisopgave".

3.4 Digital plagiatscreening af indleverede afhandlinger

De indleverede elektroniske ph.d.- og doktorafhandlinger gennemkøres en plagiatscreening ved hjælp af et digitalt anti-plagieringsværktøj (aktuelt Ithenticate). Formålet med screeningen er at afdække, hvorvidt der er sammenfald i indholdet af et videnskabeligt arbejde og egne eller andres allerede publicerede tekster. Hvis screeningen viser sammenfald informeres forskerskolelederen, som vurderer om sagen skal sendes til AAU Praksisudvalget.

3.5 Legalitetskontrol af bedømmelsesudvalgs-indstillinger

Formanden for bedømmelsesudvalg har ansvaret for, at indstillingen fra udvalget lever op til de krav, der er fastsat på området. Alle bedømmelsesudvalgsformænd informeres om kravene til udvalgets arbejde.

Forskeskolen foretager jævnligt stikprøveundersøgelser af bedømmelsesudvalgenes indstillinger.

3.6 Tildeling af ph.d.- og doktorgrader

Ph.d.- og doktorgrader tildeles jf. AAU's vedtægt¹¹ af fakultetets akademisk råd. Ph.d.-grader kan tildeles på møde eller via skriftlige høringer. Ved tildeling via skriftlig høring kan tildelingen kun ske, hvis flertallet af akademisk råds medlemmer kommer med en aktiv positiv tilkendegivelse inden for den angivne tidsfrist, og der ikke indkommer substantielle indsigelser i forbindelse med tilkendegivelserne. Det er ikke muligt at tildele grader, alene fordi der "ikke gøres indsigelse inden en bestemt frist"

Doktorgrader kan kun tildeles på møder i akademisk råd.

Proces for retningslinjernes udarbejdelse

Retningslinjerne er udarbejdet på baggrund af en arbejdsgruppe nedsat under SUND akademisk råd. Arbejdsgruppens sammensætning er SUND prodekan for forskning (formand), SUND ph.d.-skoleleder, repræsentanter fra SUND akademisk råd og SUND ph.d.-udvalg.

Kontaktperson

Lasse Panny Pedersen, Strategisk rådgiver Dekansektariatet, Det Sundhedsvidenskabelig Fakultet.

¹¹ Aalborg Universitets vedtægt § 73 stk. 7.